

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

9

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Odgovorni urednik: Franjo Horvatić
Urednik, lektura, korektura: Zorko Marković
Redaktura, tehnički urednik: Marijan Špoljar
Naslovna stranica: Mladen Jakupec

Muzejski vjesnik izlazi jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.
Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

Nakladnik
Centar za kulturu, OOUR Muzej grada Koprivnice

ZA NAKLADNIKA
Franjo Horvatić

TISAK
SOUR »PODRAVKA«, OOUR Koprivnička tiskara, 1986.

BROJ 9 – VELJAČA 1986.
GOD. IX

ga i drugih publikacija kojih su izdavači izvan muzeja. Faktički gotovo sva naša lokalna izdanja, bez obzira na formalnog nakladišta, vezana su na neki način uz muzeje i muzejske radnike. Tako je od izuzetnog značenja suradnja muzeja i muzeala u izdanjima koprivničke »Podravke«, ili primjerice u kreiranju »Virovitičkog zbornika« (u izdanju JAZU), ili drugih izdavača u Varaždinu, Čakovcu, Križevcima, Bjelovaru i drugdje. Također je vrlo plodno, iako još uvijek nedostatno, surađivanje muzeala u velikom broju stručnih i znanstvenih periodika koji izlaze u zemlji i inozemstvu, kao i u dnevnoj i povremenoj štampi.

Kao svojevrsni zaključak možemo naglasiti da se nakladnička djelatnost muzeja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj

zadnjih dvadesetak godina razvila do razmjerno uspješne točke ali da je ta aktivnost još uvek nedovoljna i da muzeji još ne koriste sve raspoložive kadrovske i materijalne mogućnosti. Osim toga, u toj djelatnosti još nema dovoljno suradnje i koordinacije, a i sami muzealci nedovoljno razgovaraju o toj važnoj temi. Problematika izdavačke djelatnosti trebala bi se na ozbiljnoj analizi naći barem na svakom drugom godišnjem sastanku Muzejskog društva sjeverozapadne Hrvatske, a efikasnija koordinacija bila bi neophodna i s drugim lokalnim izdavačima i faktorima, kao i svin zainteresiranim ustanovama i pojedinima iz Zagreba i drugih naših (pa i vanjskih) središta.

Marijan Špoljar, Muzej grada Koprivnice

DRUGA FAZA U DJELOVANJU GALERIJE KC

U našem glasniku već smo u dva-tri slučaja odredivali osnovne programske, idejne i radne elemente funkcionaliranja Galerije Koprivnica. Bio je to pokušaj da se naznače faze djelovanja neminovne u radu svake institucije koja drži do važnosti svoga rada. Jer, najgore što se može dogoditi (ili bolje – ne dogoditi) jednoj takvoj instituciji jest odsustvo kriterija ili čvršćeg programskog usmjerjenja što, dakako, ne treba brkati s ponekad opravdanim skokovitim izmjenama u godišnjim projekcijama aktivnosti. Posljednji tekst završavao je s optimističkim očekivanjem: »Za nadati se da će predstojeće adaptacije (disko, kavana, igraonica, scenski prostor, filmski klub) pružiti sve prostorne i druge pretpostavke za njezinu globalnu prestrukturaciju«. Budući da mislimo kako iskustvo jedne takve galerijske institucije, a osobito njezino pretvaranje u višefunkcionalni prostor može biti od koristi za srodne institucije navodimo ovaj primjer kao indikaciju, nikako kao putokaz. Dakle, po projektima pokojnog arhitekta Mirka Bičanića, u prizemlju i podrumskim prostorijama zgrade Galerije izvedene su dvorana s polivalentnom namjenom (diskoplesnjač, rock-koncerti, manja kazališta, akcije, itd.) i kavana-bar s pratećim sadržajima, te još nekoliko funkcionalno neodređenih prostora. Na žalost, već od početka potonji su prostori pripali radnoj zajednici Centra za kulturu, tako da nije mogla biti ostvarena ideja o stvaranju prostora djece igraonice i filmskog kluba. No, i s takvim manjim koncepciskim korekcijama rad Galerije morao je sada biti podijeljen na dva odijeljena dijela: na likovni dio u galerijskim prostorima i na sadržaje u scenskom prostoru. Tako se, posred redovitih izložaba, u toj zgradi unazad dvije-tri godine, odvijalo još sedamdesetak različitih drugih sadržaja koji su korespondirali s osnovnom idejom kulturne animacije, ali nisu bili sastavni dio izložbenih akcija.

Stvorena je tako naznaka za djelovanje modernog centra za kulturu (dakako, u funkcionalnom, a ne organizacijskom smislu) u kome bi se odvijale različite djelatnosti, namijenjene uglavnom senzibilitetu i oče-

kivanjima mlađih generacija. Ideja o svakodnevnom događanju koje bi u sebi uključivalo prezentativni i samostvaralački dio bazirana je, dakako, na kvaliteti ostvarenja, ali je ponikla iz ideje da se ostvare uvjeti za neposrednu komunikaciju, za izravnost iskaza, za sudjelovanje, uključivanje života u umjetnost, za integraciju tradicionalnih kulturnih sadržaja i parakulturalnih iskaza. Zadatak ne posve originalan niti posebno nov. Međutim, u našim okvirima i po našim razmišljanjima to je još uvijek izazov, osobito zato što se takvi pokušaji odvijaju u sredinama u kojima često nedostaje elementarne razina recepcije kulture. Osim toga, u skućenim materijalnim uvjetima, slabom kadrovskom potencijalu i u defektnoj tehničkoj razini, koji kao da su nužni pratioci jednog ovakvog zahvata, sve što se ostvari zavređuje stanovitu pažnju. Mada je nepotrebno očekivati da će se sve manjkavosti (pa i svi oni prozaični nesporazumi koji nastaju iznajmljivanjem dijela prostora ugostiteljskoj organizaciji) biti riješene preko noći i presmiono tvrditi kako se koprivničkim slučajem stvara model, ipak je jedno jasno: nakon ovoga iskustva nemoguće je više povratak na staro. Nemoguće je, dakle, da se galerijska djelatnost odvija kao shematska izložbena aktivnost, niti da se kulturni čin provodi po logici profesije ili hobija. Naprotiv, dosege te ideje doveo je do toga da se kulturni čin počinje izjednačavati sa životom, da gubi svoju auru i postaje predmetom svakodnevnicke.

Zlobnici bi, dakako, rekli da se akcije u Galerijsko-scenskom prostoru baš zato i ne mogu pohvaliti prevelikim brojem posjetitelja. Možda imaju i pravo, ali ne uviđaju da se tradicionalnom galerijskom djelatnošću pridobiva još manje publike, a i ta koja sebe naziva »ljubiteljima umjetnosti« često je najmanje u zanosu iz likovnih razloga.

Navedeni oblik programske djelatnosti zapravo je prelazni oblik prema funkcionaliranju ovoga prostora u autentičnoj varijanti otvorenog centra za kulturu. Ako je razdoblje prvih 4–5 godina u djelovanju Galerije bilo u izvjesnom smislu u znaku protežiranja izložbi akcija (vidi Muzejski vjesnik br. 8), onda je forma dje-

lovanja u kojoj su bile objedinjene dvije razine galerijske eksplikacije sada razdvojene: u galerijskom dijelu zbivaju se izložbe, a u scenskom prostoru polivalentne akcije. Treća faza funkcioniranja ovoga prostora predviđa paralelno zbivanje u četiri odvojene razine:

prostor konzumacije (bar), prostor igre (scenski prostor), prostor duhovnog užitka (galerija) i prostor kreacije (radionice i ateljeji). Kako je zasad krenulo, nije nerealno očekivati ostvarenje iznesene prostorno-funkcionalne sheme.

